

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118-0-Кж-07-000 245
Бања Лука, 19.2.2008. године

Врховни суд Републике Српске, у Посебном вијећу за организовани и најтеже облике привредног криминала, састављеном од судија мр Вељка Икановића, као председника вијећа, Слободана Милашиновића и Реџиба Бегића, као чланови вијећа, уз учешће записничара Сандре Ђукић, у кривичном предмету против оптуженог М. В. због кривичног дјела тешко убиство из члана 149. став 1. тачка 2. и 4. у вези са чланом 20. Кривичног закона Републике Српске и оптуженог М. Ш. због кривичног дјела тешко убиство из члана 149. став 1. тачка 2. и 4. у вези са чланом 20. и 25. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалбама Окружног тужилаштва у Бањој Луци, Посебно тужилаштво за сузбијање организованог и најтежих облика привредног криминала – Специјално тужилаштво и бранилаца оптужених Б. Г. адвоката из Б. Л. и П. И. адвоката из Т., изјављеним против пресуде Окружног суда у Бањој Луци, Посебно одјељење за организовани и најтеже облике привредног криминала број: 011-0-К-07-000 014-п од 9.10.2007. године, након одржане јавне сједнице вијећа којој су присуствовали специјални тужилац Махмут Шврака, оптужени и њихови браниоци, донио је дана 19.2.2008 године,

П Р Е С У Д У

Одбијају се, као неосноване, жалбе Окружног тужилаштва у Бањој Луци, Посебно тужилаштво за сузбијање организованог и најтежих облика привредног криминала – Специјално тужилаштво и бранилаца оптужених и пресуда Окружног суда у Бањој Луци, Посебно одјељење за организовани и најтеже облике привредног криминала број: 011-0-К-07-000 014-п од 9.10.2007. године, потврђује.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Бањој Луци, Посебно одјељење за организовани и најтеже облике привредног криминала број: 011-0-К-07-000 014-п од 9.10.2007. године оптужени М. В. и М. Ш. оглашен су кривима и то М. В. због кривичног дјела тешко убиство у покушају из члана 149. став 1. тачка 2. и 4. у вези са чланом 20. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС) и осуђен на казну затвора у трајању од 8 (осам) година, а оптужени М. Ш. због кривичног дјела тешко убиство у покушају из члана 149. став 1. тачка 2. у вези са чланом 20. и 25. КЗ РС и осуђен на казну затвора у трајању од 5 (пет) година. У изречене казне урачунато им је вријеме проведено у притвору и то оптуженом М. В. од 29.3.2007. године па надаље, а оптуженом М. Ш. од 14.3.2007. године до 9.10.2007. године. На

основу члана 99. став 1. и 3. Закона о кривичном поступку (у даљем тексту: ЗКП) оптужени су обавезани да солидарно плате трошкове кривичног поступка у износу од 1.560,40 КМ, на име судског паушала по 300,00 КМ, а оптужени М. Ш. и износ од 25.368,50 КМ на име награде и нужних издатака браниоца по службеној дужности.

Против те пресуде жалбу је, благовремено, изјавило Окружно тужилаштво у Бањој Луци, Посебно тужилаштво за сузбијање организованог и најтежих облика привредног криминала – Специјално тужилаштво због одлуке о казни, у односу на оптуженог М. В. са приједлогом да се побијана пресуда преиначи и оптуженом М. В. изрекне примјерена казна.

Благовремено изјављеном жалбом бранилац оптуженог М. В., адвокат Б. Г. из Б. Л., пресуду побија због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреда одредаба Кривичног закона, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због одлуке о кривичној санкцији и трошковима поступка са приједлогом да се жалба уважи, укине првостепена пресуда и одржи главни претрес или да исту преиначи и оптуженог М. В. ослободи од оптужбе.

Бранилац оптуженог М. Ш., адвокат П. И. из Требиња, пресуду побија због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, битне повреде одредаба кривичног поступка, одлуке о кривичној санкцији и о трошковима кривичног поступка са приједлогом да се жалба уважи, првостепена пресуда преиначи тако што ће се оптужени ослободити од оптужбе или првостепена пресуда преиначи тако што ће се оптуженом изрећи блажа кривична санкција или да се првостепена пресуда укине и одржи претрес.

У одговору на жалбу специјални тужилац из Б. Л. предлаже да се жалбе бранилаца оптужених одбију као неосноване.

У одговору на жалбу Специјалног тужилаштва бранилац оптуженог М. В. предлаже да се ова жалба одбије као неоснована, док бранилац оптуженог М. Ш. у одговору на жалбу Специјалног тужилаштва нема конкретан приједлог јер се жалба специјалног тужиоца не односи на његовог брањеника.

На сједници другостепеног кривичног вијећа овог суда специјални тужилац је изложио садржај своје жалбе, остао код жалбе и приједлога из жалбе, уз приједлог да се жалбе бранилаца оптужених одбију као неосноване.

Браниоци оптужених су такође изложили своје жалбе, остали код њихових навода и приједлога из жалбе, као и приједлога у односу на жалбу специјалног тужиоца. Оптужени су прихватили жалбе својих бранилаца, а оптужени М. В. је такође предложио да се жалба специјалног тужиоца одбије као неоснована.

Испитујући првостепену пресуду у оном дијелу који се жалбом побија, а у смислу одредбе члана 312. ЗКП-а, овај суд је одлучио као у изреци овог рјешења из следећих разлога.

Битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 303. став 1. тачка г) ЗКП-а и супротност са чланом 6. и 8. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода жалба браниоца оптуженог М. В. види у томе што је у више наврата повријеђено право на одбрану оптуженог, не конкретизујући у чему је повријеђено ово право, из тачке з) истог члана ЗКП-а у томе што се пресуда заснива на доказима на којима се по одредбама ЗКП-а не може заснивати и у томе што је изрека побијане пресуде неразумљива, противрјечна сама себи и разлозима пресуде, а пресуда не садржи разлоге о одлучним чињеницама, у чему види битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 303. став 1. тачка ј) ЗКП-а. И жалба браниоца оптуженог М. Ш. сматра да је почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 303. став 1. тачка ј) ЗКП-а.

У жалбеном основу повреде Кривичног закона жалба браниоца оптуженог М. В. истиче да је првостепени суд погрешно примјенио Кривични закон јер нема ни једног доказа да је овај оптужени учинио кривично дјело које му се ставља на терет.

У погледу чињеничног стања обе жалбе бранилаца оптужених наводе да је побијана пресуда непотпуно и погрешно утврдила чињенично стање, односно да суд није нашао ни један доказ који би указивао да су оптужени извршили кривично дјело.

Што се тиче жалбене основе одлуке о казни специјални тужилац сматра да је прецјењен значај олакшавајуће, а подцијењен значај, по тужиоцу бројних отежавајућих околности, што оправдава изрицање строжије казне оптуженом М. В. у оквиру законом прописане казне и без примјене одредаба Кривичног закона о ублажавању казне.

И жалбе браниоца оптужених побијају одлуку суда о казни, као и о троковима поступка, сматрајући да првостепени суд није правилно оцијенио олакшавајуће околности на страни оптужених јер да је тако поступио изрекао би блаже казне. Жалба браниоца оптуженог М. Ш. посебно истиче да он није у нмогућности да плати велике трошкове поступка јер то његово имовно стање не омогућава.

Када је ријеч о битним повредама одредаба кривичног поступка у виду повреде права на одбрану оптуженог и да се пресуда заснива на правно неваљалим доказима те повреде нису учињене. Наиме, да би постојала повреда одредаба кривичног поступка у виду повреде права на одбрану подразумијева се да нису примјењена или су неправилно примјењена правила поступка на штету оптуженог што значи да свака повреда процесне норме на штету оптуженог подразумијева повреду његовог права на одбрану загарантовану процесним законика и

међународним актима. Није повријеђено право на одбрану када оптужба изводи доказе који су изведени и прикупљени на територији стране државе, у конкретном случају Ц. Г. и другог ентитета, односно Ф БиХ, јер је поступљено у складу са Законом о кривичном поступку Црне Горе и Законом о кривичном поступку Федерације Босне и Херцеговине који се примјењују на овим територијама, а нису у супротности ни са домаћим законима. О овоме је побијана пресуда дала широко и увјерљиво образложење на страни 9. пасус 3. и страни 11. пасус 2. побијане пресуде, позивајући се при томе на релевантне прописе који се примјењују у Црној Гори и Федерацији Босне и Херцеговине, које као такво прихвата и овај суд.

Слиједом напријед изнесеног и теза жалбе браниоца оптуженог М. В. да се пресуда заснива на доказима прибављеним повредама људских права и слобода прописаним Уставом и Европском конвенцијом о људским правима и основним слободама, на доказима прибављеним повредама Закона о кривичном поступку, као и на доказима који су добијени на основу овако прибављених доказа, није основана.

Није почињена ни битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 303. став 1. тачка ј) ЗКП-а на начин да побијана пресуда није дала ваљане разлоге о томе ко је починилац овог кривичног дјела јер су дати разлози о свим одлучним чињеницама и правилно оцијенени искази у поступку саслушаних свједока цијенећи при томе и остале доказе проведене у овом поступку управо на начин како то прописује одредба члана 287. ЗКП-а. При томе првостепени суд износи правилну оцјену тих доказа па се супротне тврдње жалбе не могу прихватити.

Наиме, првостепени суд је, цијенећи исказе саслушаних свједока, доводећи их у везу са налазима и мишљењима вјештака, потврдама о привремено одузетим предметима, записником у увиђају и осталим проведеним доказима, извео правилан закључак да су извршиоци овог кривичног дјела оптужени.

Из садржајне и врло исцрпне анализе исказа свједока Влаховић Милије, који је дат на главном претресу, несумњиво произилази да овај свједок познаје оба оптужена (Записници о препознавању лица број КТСТ-19/07 од 05.06.2007. године Окружног тужилаштва Б. Л., Посебно тужилаштво за сузбијање организованог и најтежих облика привредног криминала, Специјално тужилаштво) као лица са којима је имао контакт у вези прављења експлозивне направе коју би, како му је оптужени М. В. приликом њиховог првог сусрета рекао, употребио да се освети људима који су му убили брата. Из исказа овог свједока такође произилази да је приликом другог доласка оптуженог В. код свједока овај оптужени однио два паковања по 200 грама експлозива и прекидаче, преузете у П., па му је свједок В.1 објаснио начин постављања и повезивања, рекао да има све потребно и да нађе човјека да му то повеже. Том приликом свједок В.1 предаје оптуженом В. и два мобилна телефона, један марке „Нокиа“, на послугу, кога је оптужени В. вратио, и један марке „Самсунг“, црвено–црне боје који ће послужити за активирање експлозивне направе. Приликом показивања свједоку В.1 једног прекидача и једног мобилног телефона марке „Самсунг“, црвено–црне боје, нађених у склопу

експлозивне направе, свједок В.1 не може да тврди а је то тај прекидач кога је дао оптуженом В. обзиром да је прекидач „растурен“, а да је телефон који је дао оптуженом В. био исти такав.

Исказ свједока М. В. првостепени суд прихвата као изузетно јасан, прецизан, категоричан и логичан, и у битним дијеловима сагласан и потврђен осталим доказима оптужбе. Оваква оцјена прихватљива је и за овај суд.

Дакле, све што је изнесено у жалбама бранилаца оптужених у погледу мањкавости чињеничне основе побијане пресуде и повреде Кривичног закона, а код аргументације коју је изнио првостепени суд у својој пресуди, заиста се не може прихватити. На основу проведених доказа првостепени суд је правилно утврдио све одлучне чињенице, разјаснивши све битне околности од значаја за правилно пресуђење, а посебно за правну оцјену дјела, па супротна тврдња жалбе браниоца оптуженог није основана. Према томе чињенична и правна основа првостепене пресуде у свему је правилна, а побијана пресуда даје детаљне разлоге правне оцјене радњи оптужених, чињенично стање је и потпуно и правилно утврђено, нема битних повреда одредаба кривичног поступка, ни повреда кривичног закона, па се другачија становишта жалби не може прихватити.

Испитујући одлуку о кривичним санкцијама у вези са приговорима жалбе Окружног тужиоца да је изречена казна затвора оптуженом М. В. блага и да није примјерена тежини почињеног кривичног дјела, као и приговорима жалби бранилаца оптужених због одлуке о кривичним санкцијама, овај суд налази да приговорима жалбе специјалног тужиоца, као и приговорима жалби бранилаца оптуженог у погледу одлуке суда о казни затвора, нема мјеста. Олакшавајуће околности које је првостепени суд нашао на страни оптужених и на које се позива у образложењу побијане пресуде, при чему побијана пресуда правилно цијени и отежавајуће околности на страни оптужених (поједине околности које тужилац означава као отежавајуће околности на страни оптуженог В. суд је цијенио у својој пресуди, а поједине представљају обиљежје кривичног дјела за које је овај оптужени оглашен кривим), по оцјени овог суда дошле су у пуној мјери до изражаја у изреченој казни затвора од 8 година за оптуженог В. и 5 година за оптуженог Ш. Изречене казне затвора, иако је утврђене испод законом прописаног минимума казне за ово кривично дјело, и по оцјени овог суда, представља потребну мјеру казне да би се остварила сврха кажњавања како у сегменту васпитног утицаја према оптуженом да у будуће не чини кривична дјела, тако и у превентивном дјеловању према другима да не чине кривична дјела.

У погледу одлуке о трошковима поступка, а у вези са истакнутим жалбеним приговорима, ово вијећа налази да су у поступку пред првостепеним судом правилно утврђене све чињенице које су од значаја за одлуку суда о трошковима поступка, односно плаћању паушала, који такође представља трошкове кривичног поступка. Додуше, одредбом члана 99. став 4. ЗКП-а предвиђена је могућност да се оптужени, који је оглашен кривим, дјелимично или у цјелини ослободи трошкова кривичног поступка из члана 96. став 2. тачка а) до ж) истог закона ако би њиховим

плаћањем било доведено у питање издржавање оптуженог или лица које је дужан да издржава. Ове околности нису утврђене у току поступка пред првостепеним судом, нити је на те околности оптужени М. В. указао, нити одређени докази, приложени уз жалбу оптуженог М. Ш., указује на немогућност плаћања трошкова поступка, без довођења у питање издржавања оптуженог или лица које је дужан да издржава. Надаље, имајући у виду старосну доб оптужених, њихову радну способност и занимања овај суд налази неоснованим њихове приговоре којим оспоравају могућност плаћања трошкова кривичног поступка.

Ради изнесеног жалбе Окружног тужилаштва у Бањој Луци, Посебно тужилаштво за сузбијање организованог и најтежих облика привредног криминала – Специјално тужилаштво и бранилаца оптужених, а на основу одредбе члана 319. ЗКП-а, су одбијене као неосноване и првостепена пресуда потврђена.

Записничар
Сандра Ђукић

Предсједник вијећа
мр Велько Икановић